

meget bedre. Men siden vi skal tale om Partierne — og det viste den højtærede Ordfører et Ønske om —, vil jeg gerne sige, at nu er der et Spørgsmaal af stor Betydning fremlagt for Venstres Tropper, nemlig Førerskabet.

Fra i Gaar af staa Venstre uden Fører. Den højtærede fungerende Kirkeminister har bebudet sin Afgang til Maj Førdag. Han har ment at burde gøre det allerede nu, for at der ikke skulde kunne lægges politiske Motiver deri. Den højtærede fungerende Kirkeminister mener, at Modstanderne altid vil tillægge ham politiske Motiver. Noget saa ondt vil han dog i dette Tilfælde afværge. For saa vidt der ved politiske Motiver skulde tænkes, at nogle vilde mene, han var uenig med Regeringen, vil jeg paa Forhaand sige, at det kan ingen tænke sig; thi dér, hvor den højtærede Kirkeminister befinder sig indenfor Venstre, er han Føreren, og dér er altsaa ogsaa Meningerne, saa han kan ikke være i Uoverensstemmelse med det Kollegium, hvori han sidder. Det er derfor ganske sikkert rigtigt, at saadanne politiske Motiver til Tilbagetræden findes ikke.

Lige saa sikkert er det, at politiske Følger vil den have. Det er hensynsfuldt, at denne Fratræden meldes med 6 Maaneders Varsel. Den ledsages af Meddelelsen om, at den er definitiv, for saa vidt som den fungerende Kirkeminister vil vie Resten af sit Liv til fredelige Sysler, ligesom en tidligere krigersk Romer plante Kaal — paa Heden. Jeg ønsker ham alt muligt Held til den nye Opgave, han paatager sig; men jeg gør opmærksom paa, at den politiske Betydning af, at han meddeler det 6 Maaneder, før det sker, er, at han faktisk allerede er afgaaet, allerede politisk er afgaaet paa en saadan Maade, at ingen mere med Grund kan lægge noget Ansvar paa ham for den politiske Retning, som Ministeriet fører. Han er, som jeg har tilladt mig at bemærke, den fungerende Kirkeminister, og paa det Omraade har han selvfølgelig det fulde Ansvar; men af en Mand, der om 6 Maaneder gaar ud af det politiske Liv, kan man ikke forlange, at han skal tage Ansvaret for det, som planlægges. Spørgsmaalet er derfor, om det ikke havde været klogere, om den højtærede Kirkeminister havde fulgt sin oprindelige og første Indskydelse at gaa, medens Glansen af Valgsejren endnu hvilede paa Venstre, og ikke havde opsat sin Tilbagetræden indtil Nedgangens Dage; thi for den Del af Nedgangen, der hidtil har været, maa Ansvaret ligge ogsaa paa ham.

Men det kan være, at den højtærede Kirkeminister har ment, det var rigtigt nu at sige fra; thi det er mærkbart, at Kappangen om det kommende Førerskab i Venstre allerede forlængst er begyndt. Den, som har fulgt Sommerens Møder, har haft et levende Indtryk af, at det var en Konkurrence, en Kappang, han overværede, at det var Prøvetaaler, som er blevet holdt. Maaske forklarer denne Kappang ogsaa meget af de stadig mere opstemte Toner, man har hørt i disse Taler. Det gjaldt stadig om at tale højere end den foregaaende, byde over; til sidst blev der talt saa højt, at det kunde være en Fordel at tale lidt sindigere. Selv om den ærede Ordfører i Gaar talte paa en noget højere Hæl, end han plejer at tale paa — for at blive hørt, for at minde om, at her stod han —, saa var det tydeligt, at han stillede sig i Centrum af Partiet, langt fra de landbrugsministerielle Udskejelser. Men i øvrigt maa man erkende, at det aabenbart er Landbrugsministeren, der har Forspringet. Spørgsmaalet er kun, om et saa forceret Tempo kan holde til en saa lang Distance som den, her er Tale om. Naar jeg ser lidt længerehen paa Rækken, finder jeg en Minister, der aabenbart mener, at en noget sindigere og betænksommere Gangart er formaals-tjenlig.

Hvad nu angaar Vælgerne, disse Tropper uden Førere, som staa overfor Førervalg, og som for Øjeblikket hører Prøvetaaler, er jeg ganske enig i den Udtalelse, der faldt i Gaar om, at disse Vælgere ikke mere garanterer Ministeriet noget Flertal. Flertallet ude i Befolkningen er allerede sat til. Derimod har Ministeriet sit parlamentariske Flertal i Behold, og derfor behøver det ikke at ængstes; der er ingen, som tænker paa at forlange dem afskediget. Eksperimentet fra April 1920 med Afskedigelse af et Ministerium gentages sikkert ikke, thi det har været alt for dyrt for alle medvirkende. I forrige Aarhundrede kunde ulovlige Ministerier nok sidde i 19 Aar; men i vor Tid sidder de kun i 4 Dage. Advarselen er tilstrækkelig. Det nuværende Ministerium sidder med parlamentarisk Ret og sidder sin Tid ud — hvis det falder forinden, er det, fordi det synker sammen, og ikke, fordi det styrtes.

Men netop fordi jeg har den bestemte Overbevisning og Forventning, at Ministeriet vil sidde gennem denne Fredens Krise, ligesom det foregaaende Ministerium sad gennem Krigskrisen — hvilket vil give Eftertiden en Lejlighed til sammenlignende Vurdering —, er det, jeg vil tillade mig at